

Moll

Fa unes setmanes.

després de 56 anys dedicats a envasar cultura. potser 57, l'Editorial Moll de Palma va fer suspensió de pagaments, amb tota probabilitat per tal d'evitar la inexorable defunció. Els detalls estrictes sobre tan incòmoda notícia ja van ocupar el seu espai en aquestes pàgines.

En un univers regular, possem per cas el de qualsevol negoci de lucre flagrant, que una empresa deixi de subministrar allò que fabrica és un incident, tan lamentable com voldran, però de digestió imperceptible. I no ho és —sóc dels de l'estómac d'aquestes característiques— en un univers anormal com el de les edicions en català, on el lucre queda diluït en la caricatura del negoci.

Dic caricatura perquè des de l'any 86 —tal dia farà 5 anys— el Govern balear ha justificat la seua negativa a qualsevol subvenció a l'editorial esgrimint un decret que impossibilitava tot *contracte comercial* amb una empresa que tenia vinculació familiar amb un diputat del Parlament Balear (Josep Moll), òbviament de l'oposició. L'Audiència Territorial de Palma es va encarregar de desargumentar constitucionalment la posició de l'administració, però l'Editorial Moll ha continuat sense percebre un *dobler* dels qui administren.

Amb aquest panorama, els editors van provar fortuna amb les subvencions que concedeix la Generalitat de

Catalunya, a través de la compra de llibres. El resultat encara va ser més abraçadament: la persona autoritzada —un

quintacolumnista de Tolo Güell, segurament— va contestar que no podien comprar llibres de Moll perquè els seus autors escrivien *en mallorquí*. De fet, la mallorquinista —o el mallorquinatge— de Salvador Espriu, Manuel de Pedrolo, Joan Fuster, Alexandre Cirici Pellicer o Maria Aurèlia Capmany, per citar-ne uns quants dels que han fet servir aquella editorial com a suport de les seues expressions, està fora de tota sospita.

Als senyors de Moll, en el seu periple, només els ha faltat demanar ajuda a la Generalitat valenciana per a acabar-se de formar una opinió sòlida sobre el caràcter *català-valencià-balear*.

Miquel Alberola

Plora per tu,
Argentina

Si arrastré por ese mundo la vergüenza de haber sido y el dolor de ya no ser. Bajo el ala del sombrero una lágrima asomada yo no pude contener. Si fui flojo, si fui ciego, sólo quiero que comprendas el dolor que representa el coraje de volver. (*Cuesta abajo*. Tango aproximado de Carlos Gardel).

Un servidor no volia escriure ni una sol ratlla sobre l'indult que ha concedit Carlos Méнем. El conllatinoamericà cansat i esgota. Però regirant papers a casa he trobat això. Em limite a traduir-ho:

"Van arribar donant cops i cridant que si no obríem, la porta començarien a disparar. La meua filla, Alejandra, de disset anys, i el seu nòvió, Marcelo Butti, de vint-i-tres, havien arribat tard aquell dia a casa. Vaig obrir la porta i n'entraren setze, vestits de civil i amb armes llargues. A aquell que semblava comandar l'operació li deien el capità. Un altre era el tinent. Tots sense nom ni rostre que els identificara, perquè ens havien posat a tots —també a la meua mare, de setanta-cinc anys— contra la paret. Una vegada vaig girar-me per contestar el que em preguntaven i el tinent m'agafà dels cabells i em donà cops contra la paret fins a fer-me sang.

Després vingueren les caputxes, abans d'eixir al carrer. Aleshores ja havien desfet tota la casa: havien robat les poques joies familiars i havien esgarrat els quadres. A

les dues i mitja de la matinalda ens posaren en dos cotxes diferents per fer un trajecte no massa llarg. En arribar, allà on fos, en un escriptori ens van traure tot el que dúiem i ens donaren un nom. Jo era la F52. A Alejandra i a Marcelo se'ls van endur per torturar-los. A mi em du-

gueren a un lloc que en deien els *boxes*.

Eren petites caixes on cada u es tombava separat però a poca distància dels altres.

Malgrat el fort volum de la música, podíem escoltar perfectament els crits dels torturats. Quan arribà l'hora d'interrogar-me em vaig adonar que no sabien perquè m'havien dut allà. Només sabien que jo donava classes en un Institut. Res més. Al cap d'una estona em van tornar als *boxes*. Allà vaig perdre la noció del temps fins que algú em va portar la meua filla a la caixa del costat. Alejandra estava irreconeixible i només plorava. Em digué que no suportaria ni un minut més de tortura i que ella no sabia res del que li estaven preguntant. Immediatament se l'endugueren i ja no n'he sabut mai res."

Aquest text és una carta de Carmen Aguilar de Lapacó. No importa el nom. Són desenes de milers els que van viure aquest infern. I ara han de veure en llibertat els torturadors. Tant de bo que algú els mate, a qualsevol cantonada de Corrientes.

Vicent Partal

